



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobce: **M. R.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 16, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 19. 10. 2023, č. j. MSP-79/2023-ODKA-ROZ/5

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž ministr spravedlnosti zamítl rozklad žalobce a potvrdil rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2023, č. j. MSP-4832/2021-OINS-SZN/21 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“). Prvoinstančním rozhodnutím žalovaný zamítl žádost žalobce ze dne 21. 6. 2021, ve znění podání ze dne 3. 3. 2023 a podání ze dne 21. 4. 2023, o zápis do seznamu znalců v oboru *ekonomika, odvětví oceňování movitých věcí hmotných, specializace určování hodnoty strojních součástí a náhradních dílů, určování hodnoty techniky využívané v potravinářském průmyslu, určování hodnoty techniky využívané ve strojírenském průmyslu, určování hodnoty techniky zdvihací a*

manipulační, určování hodnoty vnitřního zařízení bytových a nebytových prostor a určování hodnoty vybavení dílen (nářadí), v oboru služby, odvětví ostatní služby, specializace odhady cen údržby zeleně, odhady cen údržby ploch a zimní údržby, a v oboru životní prostředí včetně přírody a krajiny, odvětví dendrologie a arboristika, specializace odhady cen údržby zeleně, neboť pro zápis do seznamu znalců v oboru ekonomika, odvětví oceňování movitých věcí hmotných, specializace určování hodnoty strojních součástí a náhradních dílů, určování hodnoty techniky využívané v potravinářském průmyslu, určování hodnoty techniky využívané ve strojírenském průmyslu, určování hodnoty techniky zdvihací a manipulační, určování hodnoty vnitřního zařízení bytových a nebytových prostor a určování hodnoty vybavení dílen (nářadí) žalobce neprokázal splnění podmínky odborné způsobilosti k výkonu znalecké činnosti podle § 5 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech (dále jen „zákon č. 254/2019 Sb.“), přičemž žádosti o prominutí splnění této podmínky nebylo vyhověno, a zápis do seznamu znalců v oboru *služby, odvětví ostatní služby, specializace odhady cen údržby zeleně, odhady cen údržby ploch a zimní údržby, a v oboru životní prostředí včetně přírody a krajiny, odvětví dendrologie a arboristika, specializace odhady cen údržby zeleně*, nelze provést, neboť je v rozporu se systematikou znaleckých odvětví v oblasti oceňování stanovených v Příloze č. 1 k vyhlášce č. 505/2020 Sb., kterou se stanoví seznam odvětví jednotlivých znaleckých oborů, jiná osvědčení o odborné způsobilosti, osvědčení vydaná profesními komorami a specializační studia pro obory a odvětví (dále jen „vyhláška č. 505/2020 Sb.“).

II. Dosavadní průběh řízení a napadené rozhodnutí

2. Dne 21. 6. 2021 byla žalovanému doručena žádost žalobce o zápis do seznamu znalců v oboru *ekonomika, odvětví oceňování movitých věcí hmotných, specializace vybavení bytů, vybavení provozů, sbírky*, a v oboru *služby, odvětví ostatní služby, specializace všeobecné služby, údržba zeleně a ploch, zimní údržba*. K žádosti žalobce přiložil vysvědčení o maturitní zkoušce, čestné prohlášení a tabulkový přehled majetku, který má ve správě.
3. Žalovaný přípisem ze dne 14. 9. 2021 žalobce upozornil, že neprokázal splnění podmínky odborné způsobilosti stanovené v § 5 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 8 odst. 1 zákona č. 254/2019 Sb., což podle § 11 odst. 3 citovaného zákona představuje překážku pro zápis do seznamu znalců v jím požadovaných oborech a odvětvích.
4. Ve vyjádření ze dne 28. 9. 2021 žalobce odkázal na stránky justice.cz, podle které je pro oblast oceňování movitých věcí uvedena výjimka z požadovaného vysokoškolského vzdělání. Poukázal na svoji patnáctiletou praxi s oceňováním. Závěrem požádal o prominutí splnění blíže nespecifikovaných podmínek ve smyslu § 8 odst. 5 č. 254/2019 Sb. K podání připojil k prokázání své odborné způsobilosti další listiny týkající se majetku, který z pozice správce majetku svého zaměstnavatele spravuje.
5. Žalovaný následně žalobce dne 1. 7. 2022 vyrozuměl o tom, že v řízení byly shromážděny podklady pro vydání rozhodnutí, a o možnosti se s těmito podklady seznámit a vyjádřit se k nim. Rovněž žalobce informoval, že dosud neprokázal splnění podmínky odborné způsobilosti podle § 5 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 8 odst. 1 zákona č. 254/2019 Sb.
6. V návaznosti na shora uvedené žalobce přípisem sdělil žalovanému, že má podle § 8 odst. 4 zákona č. 254/2019 Sb., povinnost přihlídnout ke specializaci. Dále uvedl, že obor „Znalec“ v roce 1988 neexistoval, a že v roce 1988 získal úplné střední vzdělání v oboru ekonom obchodního provozu, což tehdy bylo nejvyšší možné specializované vzdělání pro obor

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

odhady cen a služeb. Zároveň požádal o prominutí splnění podmínky vysokoškolského vzdělání podle § 8 odst. 1 písm. a) citovaného zákona.

7. Žalovaný poté přípisem ze dne 27. 2. 2023 žalobci sdělil nutnost zvolit si v požadovaném oboru *ekonomika*, odvětví *oceňování movitých věcí hmotných*, specializace podle seznamu specializací uveřejněného na znaleckém portálu ministerstva. Současně žalobce poučil o vhodném zařazení jím požadovaných specializací a o nutnosti doložení odborné způsobilosti a prokázání potřebnosti takto zvolených oborů, odvětví a specializací.
8. Na tento přípis žalovaného žalobce reagoval přípisem ze dne 3. 3. 2023, kterým změnil předmět žádosti takto:
 - a) v oboru *ekonomika*, odvětví *oceňování movitých věcí hmotných*, žalobce žádal zapsat specializace *určování hodnoty strojních součástí a náhradních dílů, určování hodnoty techniky využívané v potravinářském průmyslu, určování hodnoty techniky využívané ve strojírenském průmyslu, určování hodnoty techniky zdvihací a manipulační, určování hodnoty vnitřního zařízení bytových a nebytových prostor, určování hodnoty vybavení dílen (nářadí)*.
 - b) v oboru *služby* žádal žalobce zapsat odvětví *úklidové a čistící služby*, specializace *odhady cen údržby ploch a zimní údržby*, nicméně tento požadavek změnil podáním ze dne 21. 4. 2023, jímž žádal zapsat odvětví *ostatní služby*, specializace *odhady cen údržby zeleně, odhady cen údržby ploch a zimní údržby*.
 - c) v oboru *životní prostředí včetně přírody a krajiny* žádal žalobce zapsat odvětví *dendrologie a arboristika*, specializace *odhady cen údržby zeleně*.
9. Podáním žalovaného ze dne 20. 4. 2023 byl žalobce v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu vyrozuměn o tom, že v řízení byly shromážděny podklady pro vydání rozhodnutí, a o možnosti se s těmito podklady seznámit a vyjádřit se k nim. Současně byl informován o důvodech bránících vyhovění žádosti o zápis do seznamu znalců v požadovaných oborech, odvětvích a specializacích. Závěrem byl poučen o nutnosti doložení tvrzeného pracovního poměru. Na přípis žalovaného žalobce reagoval podáním ze dne 21. 4. 2023, kterým změnil předmět žádosti (viz výše).
10. Žalovaný vydal dne 1. 8. 2023 prvoinstanční rozhodnutí, kterým rozhodl tak, že žádost žalobce o zápis do seznamu znalců nelze provést, neboť je v rozporu se systematikou znaleckých odvětví v oblasti oceňování stanovených v Příloze č. 1 k vyhlášce č. 505/2020 Sb.
11. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí žalobce podal rozklad, který ministr zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.

III. Žaloba včetně jejího doplnění

12. Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí žalobu, kterou doplnil podáními ze dne 13. 11. 2023, 17. 11. 2023 a 22. 11. 2023. Žalobce v žalobě nejprve shrnul dosavadní průběh řízení a napadl jak napadené rozhodnutí, tak rozhodnutí vydané v prvním stupni řízení.
13. Žalobce v žalobě brojí pouze proti závěru žalovaného spočívajícímu v zamítnutí žádosti o zápis do seznamu znalců v oboru *ekonomika*, odvětví *oceňování movitých věcí hmotných*, specializaci *určování hodnoty strojních součástí a náhradních dílů, určování hodnoty techniky využívané v potravinářském průmyslu, určování hodnoty techniky využívané ve strojírenském průmyslu, určování hodnoty techniky zdvihací a manipulační, určování hodnoty vnitřního zařízení bytových a nebytových prostor, určování hodnoty vybavení dílen (nářadí)*, které

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

žalovaný zdůvodnil tím, že žalobce nesplnil zákonný požadavek vysokoškolského vzdělání, ani neprokázal tvrzené splnění odborné způsobilosti získané mnoholetou prací, která by povinnost vysokoškolského vzdělání mohla nahrazovat.

14. Žalobce namítl, že zákon č. 254/2019 Sb., u jím navrhovaného oboru, odvětví a specializace znalecké činnosti neukládá povinnost vysokoškolského vzdělání. Setrval na argumentaci o své odborné způsobilosti, kterou získal mnoholetou praxí a která nahrazuje zákonnou povinnost vysokoškolského vzdělání.
15. V prvním žalobním bodě namítl nicotnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný dle jeho názoru nezohlednil § 8 odst. 4 a 5 zákona č. 254/2019 Sb.
16. V druhém žalobním bodě brojil žalobce proti délce správního řízení s tím, že k posouzení jeho žádosti žalovaný přistoupil diskriminačně, arogantně a šikanózně. Dvouletá doba pro posouzení jedné žádosti je extrémní, přičemž v postupu žalovaného žalobce spatřuje úmyslnou prokrastinaci a bojkot jeho žádosti, což vedlo k tomu, že byl nucen opětovně podat žalobu proti nečinnosti.
17. Ve třetím žalobním bodě namítl žalobce absenci zákonného požadavku na vysokoškolské vzdělání v zákoně č. 254/2019 Sb., neboť u navrhovaného „*předmětu odhadů*“ jako u jediné kategorie zákon neukládá vysokoškolské vzdělání.
18. Dále namítl, že v roce 1988, kdy maturoval, bylo nejvyšší možné vzdělání pro oblast posuzování použitých movitých věcí středoškolské vzdělání s maturitní zkouškou. Neexistoval vysokoškolský studijní program na staré bazarové a použité věci. Na podporu své argumentace odkázal na vyjádření Vysoké školy ekonomické, které má prokázat, že ve studijním roce 1988 nebyl v říjnu otevřen žádný vysokoškolský obor pro znalce, odhadce a podobně.
19. Ve čtvrtém žalobním bodě žalobce namítl, že disponuje odbornou způsobilostí získanou mnoholetou praxí. Zamítnutí žádosti je postaveno výlučně na formalismu zákona č. 254/2019 Sb., kdy žalovaný vůbec nezohlednil zákonnou úpravu obsaženou v § 8 odst. 5 tohoto zákona. Žalovaný měl nedostatek vysokoškolského vzdělání prominout z důvodu aktivní odborné praxe tak, jak jej o to žalobce ve správním řízení několikrát žádal.
20. Žalobce dále vyzdvihl, že adekvátní odbornou způsobilost doložil již v okamžiku podání žádosti, kdy prokázal, že má minimálně sedmnáctiletou prokazatelnou každodenní odbornou praxi pro všechna odvětví i specializace, jichž se jeho žádost týkala. Žalobce již sedmáct let každodenně oceňuje a posuzuje předměty denní potřeby v rámci svého zaměstnání.
21. Žalobci též není zřejmé, jak může někdo doložit alespoň desetiletou praxi v konkrétní oblasti znaleckého posuzování, když dosud znalcem jmenován nebyl. K uvedenému poukázal na § 41 odst. 1 písm. b) zákona č. 254/2019 Sb. Je přesvědčen, že oceňování movitých věcí (věcí běžné denní potřeby) není tak náročnou disciplínou jako například lékařství či jaderná fyzika. Je tedy dle jeho názoru zbytečné pro jmenování znalcem v tomto oboru požadovat vystudování vysoké školy (a následnou desetiletou praxi). Doplnil, že úspěšně absolvoval specializační studium „Obecná problematika soudního znalcství – Znalecké minimum“ a obdržel osvědčení. Soudu mimo jiné zaslal jím vypracovaný vzorový znalecký posudek, který byl výstupem shora uvedeného studia.
22. Závěrem žalobce podrobně rozebral svůj dosavadní pracovní život včetně svých zálib (zejména procházení antikvariátů, přepravek zboží, návštěvy veřejných burz a aktivitu na

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

inzertních serverech Bazoš a Aukro). V zaměstnání je dle svého mínění mimořádně velkým odborníkem i na oblast hodnocení služeb a údržbu zeleně. Oceňování starých věcí je pro něj absolutní a největší vášně, přičemž se považuje za nejlepšího znalce na věci a služby v České republice.

IV. Vyjádření žalovaného (ministerstva)

23. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Podotkl, že žalobní námitky se shodují s námitkami v rozkladu, se kterými se ministr spravedlnosti v napadeném rozhodnutí řádně vypořádal. Žalobce v žalobě neuvedl žádné nové okolnosti, které by mohly změnit právní posouzení věci. Žaloba se nijak nesnaží polemizovat s napadeným rozhodnutím, přičemž celé strany jejího textu jsou převzaty z rozkladu.
24. Ve vztahu k prvnímu žalobnímu bodu žalovaný uvedl, že napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí prvoinstanční jsou přezkoumatelná a v souladu se zákonem.
25. K druhému žalobnímu bodu žalovaný konstatoval, že podstatou výkonu znalecké činnosti je skutečnost, že je to činnost vysoce odborná, svěřená pouze úzkému okruhu lidí. Argumentaci žalobce stran toho, že cítí být diskriminován z důvodu nižšího stupně dosaženého vzdělání či nedoložení požadované praxe, odmítl s ohledem na to, že v řízení bylo zjištěno, že žalobce toliko nesplnil podmínky pro výkon znalecké činnosti stanovené zákonem č. 254/2019 Sb.
26. K uplatněným námitkám pod třetím žalobním bodem žalovaný odkázal na relevantní ustanovení zákona č. 254/2019 Sb., a uzavřel, že tvrzení žalobce, že „(...) je-li předmětem znalecké činnosti oceňování předmětů „běžné denní potřeby“, *nevyžaduje se z povahy věci vysokoškolské vzdělání*“, nemá oporu v platné právní úpravě.
27. Žalobcem uplatněnou námitku tvrzené absence zákonného požadavku na vysokoškolské vzdělání žalovaný vypořádal v bodech 24 až 28 a 37 až 38 prvoinstančního rozhodnutí a v bodech 27 až 35 napadeného rozhodnutí. Žalovaný vyzdvihl argumentaci obsaženou v předmětných rozhodnutích a zejména to, že odpovídajícím vysokoškolským vzděláním pro dotčený obor, odvětví a specializaci znalecké činnosti je vysokoškolské vzdělání zaměřené jak na obory ekonomické, tak na obory technické. V odvětví oceňování movitých věcí hmotných existuje možnost získání vysokoškolského vzdělání technického zaměření, které poskytuje např. České vysoké učení technické v Praze a dále vysokoškolské vzdělání ekonomického zaměření, které poskytuje např. Vysoká škola ekonomická v Praze. Není tedy důvodné podmínku získání vysokoškolského vzdělání prominout z důvodu neexistence adekvátního vysokoškolského vzdělání.
28. Dále žalovaný uvedl, že po žadatelích se nepožaduje (a ani v minulosti se nepožadovalo) získání vysokoškolského vzdělání v oboru *znalec*, protože takový studijní obor neexistuje. Žalovaný poukázal na body 24 až 27 prvoinstančního rozhodnutí a 42 až 45 napadeného rozhodnutí, kde uvedl, že v době studií žalobce (1988) bylo na příslušných veřejných školách možno absolvovat vysokoškolské vzdělání zaměřené jak na obory ekonomické, tak na obory technické. Vyjádření Vysoké školy ekonomické v nyní projednávané věci shledal zcela irelevantním. Zdůraznil, že termín *magisterské studium* (*magisterský studijní program*) je definován zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách. Absolventi studia získávají v závislosti na typu vysoké školy příslušný akademický titul. Obdobný stupeň vysokoškolského vzdělání zakončený státní závěrečnou zkouškou poskytovaly vysoké školy i v době studií žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

29. Ani s argumentací obsaženou pod čtvrtým žalobním bodem žalovaný nesouhlasil. S odkazem na § 8 odst. 5 zákona č. 254/2019 Sb., uvedl, že v řízení zkoumal, zda jsou splněna kritéria pro prominutí podmínky vysokoškolského vzdělání ve smyslu citovaného ustanovení. Odkázal na svou argumentaci obsaženou v bodě 29 prvoinstančního rozhodnutí; k posouzení delší aktivní odborné praxe žalobce s možností prominutí podmínky vysokoškolského vzdělání pak poukázal na argumentaci obsaženou v bodech 29 a 30 prvoinstančního rozhodnutí.
30. V rámci napadeného rozhodnutí žalovaný vypořádal identickou námitku tvrzené odborné způsobilosti získané mnoholetou praxí v bodech 36 až 46 napadeného rozhodnutí. Žalobce neprokázal pětiletou aktivní odbornou praxi k výkonu znalecké činnosti podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 254/2019 Sb. Dále neprokázal ve vztahu k požadovanému znaleckému oprávnění splnění podmínky získání vysokoškolského vzdělání odpovídajícího směru zaměřeného na daný obor, odvětví a specializaci znalecké činnosti nejméně v magisterském studijním programu ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 254/2019 Sb. Žalobce rovněž neprokázal splnění některé z ostatních podmínek podle § 8 odst. 1 citovaného zákona, jejichž splněním by mohla být nahrazena podmínka získání vysokoškolského vzdělání účastníka.
31. Žalovaný žalobce opakovaně vyzval k doložení podkladů prokazujících splnění podmínky odborné způsobilosti, jakož i podmínky pětileté aktivní odborné praxe, avšak žalobce na tyto výzvy reagoval toliko tvrzenou praxí, aniž by žalovanému přes opakované výzvy zaslal dokumenty prokazující splnění podmínky tvrzené odborné způsobilosti pro výkon znalecké činnosti.
32. Žalovaný má za to, že žalobce neprokázal tvrzenou osmnáctiletou odbornou praxi, ačkoliv se jednalo o významnou podmínku z hlediska posouzení splnění podmínky podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 254/2019 Sb. Žalovaný jej několikrát upozornil na neprokázání splnění výše uvedených podmínek, přičemž zdůraznil, že v řízení o žádosti je to právě žadatel, kdo je povinen označit důkazy na podporu svého tvrzení. Žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy i judikaturou Nejvyššího správního soudu, pokud po žalobci požadoval doložení dokladů prokazujících splnění podmínek pro výkon znalecké činnosti, neboť tento postup vyplývá ze zákona č. 254/2019 Sb., ve spojení s § 4 vyhlášky 503/2020 Sb. Žalobce nezískal požadovanou odbornou způsobilost ve vztahu k jím navrhovanému oboru, odvětví a specializaci znalecké činnosti a žalovaný mu nemohl prominout podmínku dosažení vysokoškolského vzdělání na základě doložení delší aktivní praxe, neboť žalobce žádnou požadovanou aktivní praxi nedoložil.

V. Posouzení věci soudem

33. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí.
34. Při rozhodování soud vycházel zejména z následující právní úpravy:

35. Podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 254/2019 Sb., *znalcem může být fyzická osoba, která je odborně způsobilá k výkonu znalecké činnosti v daném oboru a odvětví a případně specializaci, pro které má být zapsána.*
36. Podle § 8 odst. 1 zákona č. 254/2019 Sb., *za odborně způsobilou podle § 5 odst. 1 písm. a) se považuje osoba, která*
- a) získala vysokoškolské vzdělání odpovídajícího směru zaměřené na daný obor a dané odvětví nejméně v magisterském studijním programu, pokud je lze získat, jinak nejvyšší možné dosažitelné vzdělání zaměřené na daný obor a dané odvětví,*
 - b) získala 5 let aktivní odborné praxe zaměřené na daný obor a dané odvětví,*
 - c) získala jiné osvědčení o odborné způsobilosti zaměřené na daný obor a dané odvětví, nebo absolvovala specializační studium zaměřené na daný obor a dané odvětví, pokud je to nezbytné k výkonu znalecké činnosti s odbornou péčí,*
 - d) získala osvědčení o odborné způsobilosti vydané příslušnou komorou zřízenou ze zákona, jde-li o znalecké odvětví v odbornostech, ve kterých o odbornost a etiku výkonu povolání dbá profesní komora zřízená zákonem, a*
 - e) úspěšně složila vstupní zkoušku podle § 10.*
37. Podle § 8 odst. 2 zákona č. 254/2019 Sb., *aktivní odbornou praxí zaměřenou na daný obor a dané odvětví se rozumí pro účely tohoto zákona výkon odborných činností náležejících do daného oboru a daného odvětví po ukončení vysokoškolského studia, případně nejvyššího možného dosažitelného vzdělání, bezprostředně předcházející podání žádosti o zápis do seznamu znalců.*
38. Podle § 8 odst. 5 zákona č. 254/2019 Sb., *v odůvodněných případech může ministerstvo na žádost žadatele o zápis do seznamu znalců splnění některé z podmínek podle odstavce 1 prominout, pokud jsou ostatní podmínky splněny v takové míře, která dává dostatečnou záruku, že znalecká činnost bude vykonávána s odbornou péčí; zejména lze prominout nesplnění podmínky podle odstavce 1 písm. a) získáním delší aktivní odborné praxe.*
39. Podle § 11 odst. 3 zákona č. 254/2019 Sb., *ministerstvo zapíše žadatele do seznamu znalců, splnil-li žadatel podmínky pro výkon znalecké činnosti, a to do 10 pracovních dnů ode dne jejich splnění nebo ode dne složení slibu, je-li žadatelem fyzická osoba. Rozhodnutí o zápisu do seznamu znalců se písemně nevyhotovuje. Rozhodnutí nabývá právní moci zápisem znalce do seznamu znalců.*
40. Podle § 4 vyhlášky č. 503/2020 Sb., *žadatel připojí k žádosti doklady prokazující splnění podmínek pro výkon znalecké činnosti.*
41. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
42. Soud k uplatněným žalobním bodům předně podotýká, že dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 18. 7. 2013, č. j. 1 Afs 54/2013-36) je třeba žalobní body výslovně formulovat v žalobě, neboť je třeba vycházet z toho, že soudní řízení není pokračováním správního řízení, nýbrž zcela samostatným typem přezkumného řízení. Argumentace obsažená v žalobě je však obsahovou kopií rozkladové argumentace žalobce a postrádá jakoukoliv polemiku se skutečným závěrem ministra a jeho vypořádáním se s obsahově shodnými námitkami uplatněnými v rozkladu. Jakkoli žalobci v obecné rovině nic nebrání, aby v rámci žalobních bodů zopakoval své argumenty vyjádřené v předchozím průběhu řízení (rozkladové námitky), musí vzít v úvahu, že žalobou napadá právě

rozhodnutí, které se s těmito námitkami vypořádává. Žalobní body se musí vztahovat právě k obsahu napadeného rozhodnutí, případně k postupu žalovaného při vydání napadeného rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2013, č. j. 4 As 78/2012-125). Pokud žalobce dostatečně nereagoval na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž ministr námitky vypořádal, značně tím snížil svou šanci na procesní úspěch. Rovněž je zapotřebí připomenout, že pokud žalobce neprezentuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vůči závěrům správního orgánu, nemusí soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, k nimž již správně dospěl ministr (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013-128). Soud s přihlédnutím k uvedeným judikturním východiskům konstatuje, že se v rámci posouzení všech žalobních bodů ztotožnil s argumentací, kterou uvedl ministr v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Soud proto níže k námitkám, které neshledal důvodnými, jen stručně uvádí argumentaci ministra obsaženou v napadeném rozhodnutí, s níž se ztotožnil a převzal jako argumentaci vlastní (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2013, č. j. 4 As 78/2012-125).

43. V prvním žalobním bodě žalobce namítl nicotnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
44. Za nicotné rozhodnutí doktrína považuje případ, kdy úkon, který správní orgán učinil, není v důsledku určité závažné vady vůbec správním aktem, ale *paaktem*, který není způsobilý vyvolat žádné právní následky, nikoho *de iure* nezavazuje a není vůbec považován za projev výkonu působnosti orgánu veřejné správy. Za nicotná rozhodnutí jsou judikaturou správních soudů považována například rozhodnutí, k jejichž vydání nemá správní orgán pravomoc nebo není absolutně věcně příslušný (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009 č. j. 3 As 7/2008-99 a ze dne 2. 11. 2006 č. j. 5 A 35/2002-73), rozhodnutí vydaná proti neexistujícímu subjektu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2008, č. j. 8 Afs 78/2006-74), nebo pokud správní orgán rozhodl o nepodaném odvolání (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2003 sp. zn. 7 A 18/2001).
45. V intencích shora uvedeného soud uvádí, že napadené rozhodnutí žádnou závažnou vadou netrpí a nicotné není. Vzhledem k tomu, že žalobce v žalobě ani blíže nerozvedl, z jakého důvodu považuje napadené rozhodnutí za nicotné, soud s ohledem na obecně vznesenou námitku nicotnosti uzavírá, že vady způsobující nicotnost rozhodnutí v daném případě neshledal.
46. Pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti, soud předně uvádí, že nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je dle judikatury správních soudů dána především tehdy, opřel-li správní orgán rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem. Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti; z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto; jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním; která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné. O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů se typicky jedná v případech, kdy správní orgány opřely rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny. O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů se jedná rovněž i v případě, kdy správní orgán opomněl vypořádat některou z uplatněných námitek. Soud v tomto směru pro stručnost odkazuje na závěry vyjádřené mj. v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

58/2003-75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005-245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007-64, či ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74, a uzavírá, že žádné takové pochybení ve správních rozhodnutích neshledal.

47. Ministr i žalovaný ve svých rozhodnutích odpovídajícím způsobem přdestřeli své úvahy a vysvětlili, proč dospěli k vyřčeným závěrům, přičemž ministr se vypořádal též se všemi podstatnými rozkladovými námitkami. Jejich závěry jsou dle přesvědčení soudu jednoznačné a nevzbuzují jakékoli pochybnosti nad tím, jakými úvahami byly správní orgány ve svém rozhodování vedeny.
48. Lze shrnout, že obě rozhodnutí byla vydána v souladu se zákonem, jsou dostatečně odůvodněná, určitá a srozumitelná, a tudíž i přezkoumatelná. Rovněž není pravdou, že by žalovaný či ministr nezohlednili § 8 odst. 4 a 5 zákona č. 254/2019 Sb., neboť právě k výkladu a naplnění podmínek citovaných ustanovení se váže převážná část odůvodnění obou rozhodnutí (viz vypořádání námitek uplatněných pod třetím a čtvrtým žalobním bodem). Žalovaný se k žádosti žalobce o prominutí podmínky vysokoškolského vzdělání vyjádřil na straně 6 až 7 prvoinstančního rozhodnutí, ministr pak na straně 7 až 9 napadeného rozhodnutí.
49. S ohledem na logickou návaznost soud nejprve přistoupil k vypořádání námitek vznesených pod třetím a čtvrtým žalobním bodem.
50. Ve třetím žalobním bodě žalobce namítl absenci zákonného požadavku na vysokoškolské vzdělání v zákoně č. 254/2019 Sb.
51. Soud předesílá, že se s totožnou argumentací žalobce žalovaný vypořádal v bodech 24 až 28 a 37 až 38 prvoinstančního rozhodnutí, přičemž v důsledku vznesených rozkladových námitek shodného obsahu závěry žalovaného přezkoumal ministr v bodech 27 až 35 a 42 až 45 napadeného rozhodnutí. S uvedenými závěry se soud plně ztotožnil, a proto na ně v podrobnostech odkazuje.
52. Jak správně podotkl žalovaný, podle § 11 odst. 3 zákona č. 254/2019 Sb., je podmínkou pro zápis žadatele do seznamu znalců splnění zákonem stanovených podmínek pro výkon znalecké činnosti. Podle § 5 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 8 odst. 1 zákona č. 254/2019 Sb., v rámci požadavku odborné způsobilosti znalce požaduje citovaný zákon doložení odpovídajícího vysokoškolského vzdělání nejméně v magisterském studijním programu jako normu, z níž připouští výjimku pouze v ojedinělých případech u oborů a odvětví, pro které vysokoškolské vzdělání magisterského stupně neexistuje. To však není případ žalobce. V odvětví oceňování movitých věcí hmotných existuje možnost získání vysokoškolského vzdělání technického či ekonomického zaměření. V daném případě tak nelze podmínku získání vysokoškolského vzdělání prominout, neboť není naplněn důvod spočívající v neexistenci adekvátního vysokoškolského vzdělání. Žalobci nelze přisvědčit ani v tom, že je-li předmětem znalecké činnosti oceňování předmětů „běžné denní potřeby“, nevyžaduje se z povahy věci vysokoškolské vzdělání. Uvedená argumentace žalobce nemá oporu v citované právní úpravě, neboť zákon č. 254/2019 Sb., vyžaduje vysokoškolské vzdělání vždy, nejedná-li se o výjimečné případy (typicky řemeslných) oborů, u nichž vysokoškolské vzdělání nelze získat.

53. Soud nepřisvědčil ani námitce neexistence odpovídající vysoké školy v době studií žalobce, neboť již v roce 1988 bylo možné absolvovat vysokoškolské vzdělání zaměřené jak na obory ekonomické, tak na obory technické. V tomto kontextu je bezpředmětná i námitka absence vysokoškolského studijního programu na staré bazarové a použité věci, neboť vystudování „*vysokoškolského studijního programu na staré bazarové a použité věci*“ není podmínkou ve smyslu zákona č. 254/2019 Sb., jak již bylo výše řečeno.
54. Soud tak shrnuje, že absolvování odpovídajícího vysokoškolského vzdělání a na něj navazující odborná praxe jsou jedny ze základních a nezbytných podmínek k prokázání odbornosti účastníka žádajícího o zápis do seznamu znalců dle zákona č. 254/2019 Sb., přičemž v nyní projednávané věci se jedná o obor, u kterého bylo možné vysokoškolské vzdělání získat. Na uvedeném nemůže nic změnit ani to, že žalobce absolvoval *specializační studium „Obecná problematika soudního znalectví – znalecké minimum*, neboť toto studium nenaplnuje požadavky dle zákona č. 254/2019 Sb., resp. nesplňuje požadavky vysokoškolského vzdělání nejméně v magisterském studijním programu. Námitky soustředěné pod třetím žalobním bodem proto nejsou důvodné.
55. Ve čtvrtém žalobním bodě žalobce namítl, že disponuje odbornou způsobilostí získanou mnoholetou praxí.
56. Soud i v případě čtvrtého žalobního bodu konstatuje, že s totožnou argumentací žalobce se žalovaný vypořádal v bodech 29 až 30 prvoinstančního rozhodnutí, přičemž v důsledku vznesených rozkladových námitek shodného obsahu závěry žalovaného přezkoumal ministr v bodech 36 až 46 napadeného rozhodnutí. S uvedenými závěry správních orgánů obou stupňů se soud rovněž ztotožnil a v podrobnostech na ně odkazuje.
57. Ustanovení § 8 odst. 5 zákona č. 254/2019 Sb., dává správnímu orgánu možnost prominout v odůvodněných případech splnění některé z podmínek uvedených v § 8 odst. 1 citovaného zákona, a to pouze tehdy, jsou-li splněny ostatní podmínky v takové míře, která dává dostatečnou záruku, že znalecká činnost bude vykonávána s odbornou péčí.
58. Žalovaný na žádost žalobce přistoupil k posouzení, zda jsou splněna kritéria pro prominutí podmínky vysokoškolského vzdělání ve smyslu § 8 odst. 5 zákona č. 254/2019 Sb. V bodě 29 prvoinstančního rozhodnutí mimo jiné uvedl: „(...) Z citovaného ustanovení vyplývá, že prominout lze splnění pouze jedné podmínky. Současně ostatní podmínky musejí být splněny natolik nadstandartním způsobem, aby chybějící podmínku kompenzovaly. Uvedená kritéria nejsou v případě účastníka řízení splněna: účastník vedle deficitu vysokoškolského vzdělání nedisponuje ani specializačním vzděláním podle § 8 odst. 1 písm. c) ZnalZ. Účastník navíc nedoložil relevantním způsobem ani aktivní odbornou praxi podle § 8 odst. 1 písm. b) ZnalZ. Přestože v čestném prohlášení a ve svých podáních opakovaně zdůrazňuje svou mnoholetou praxi při správě a oceňování majetku zaměstnavatele, nelze tuto praxi hodnotit jako prokázanou a jako dostatečně odbornou. V první řadě účastník řízení navzdory poučení správním orgánem nepředložil žádný pracovní právní dokument (např. pracovní smlouvu), z něhož by vyplýval vztah k jeho zaměstnavateli, období spolupráce či náplň činnosti. Dále je nutné uvést, že účastníkem tvrzeňá praxe spočívající v oceňování vyřazených kusů movitého majetku, nákupu nových, odhadu ceny oprav, posouzení ceny dílů a servisních prací (viz obsah čestného prohlášení v bodu 4 tohoto rozhodnutí), představuje nepochybně zodpovědnou, nicméně běžnou pracovní náplň správce majetku při výkonu povolení. Taková praxe není dokladem zcela mimořádné či výjimečné erudice, jež by byla s to kompenzovat deficit zákonem požadovaného vysokoškolského vzdělání pro udělení znaleckého oprávnění. Z uvedených důvodů správní orgán

žádosti účastníka řízení o prominutí podmínky vysokoškolského vzdělání nevyhověl.“ (podtržení doplněno soudem).

59. Shora citované závěry žalovaného mají oporu ve správním spisu. Žalobce byl žalovaným opakovaně vyzván k doložení podkladů prokazujících splnění podmínky odborné způsobilosti (přípisem ze dne 14. 9. 2021) a podmínky aktivní praxe (přípisem ze dne 27. 2. 2023 a vyrozměním ze dne 20. 4. 2023), na shora uvedené přípisy či vyrozměnění nicméně reagoval pouze tvrzenou praxí, aniž by svá tvrzení podpořil příslušnými důkazy, které by prokazovaly splnění podmínky odborné způsobilosti pro výkon znalecké činnosti či aktivní praxe. Žalobce se svou namítanou osmnáctiletou odbornou praxí zůstal pouze v rovině tvrzení a ke svým námitkám nepředložil ani důkaz vypovídající o jeho pracovněprávním vztahu.
60. Nutno zdůraznit, že v posuzované věci jde o řízení o žádosti, kdy je primárně v zájmu žadatele (žalobce), aby správnímu orgánu předložil všechny podklady na podporu svých tvrzení, neboli aby vyvinul dostatečnou aktivitu pro kladné vyřízení žádosti. Naopak se v takovém řízení neuplatní zásada vyšetřovací, podle níž by bylo na správním orgánu, aby zjišťoval skutečný stav věci. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2021, č. j. 10 Azs 226/2020-52). Důkazní břemeno v řízení vedeném na základě žádosti leží primárně na žadateli, nikoliv na správním orgánu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 554/2018-31).
61. Lze tak uzavřít, že žalobce nezískal požadovanou odbornou způsobilost ve vztahu k jím navrhovaným oborům a odvětvím znalecké činnosti, neboť nesplnil podmínku získání vysokoškolského vzdělání odpovídajícího směru (viz vypořádání třetího žalobního bodu) a zároveň nedoložil dosažení 5 let aktivní odborné praxe zaměřené na požadované obory a odvětví znalecké činnosti dle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 254/2019 Sb. Správní orgán nemohl žalobci prominout podmínku dosažení vysokoškolského vzdělání, neboť žalobce neprokázal požadovanou aktivní praxi. Ve správním řízení tedy nebyla prokázána odborná způsobilost účastníka k výkonu znalecké činnosti podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 254/2019 Sb., neboť žalobce neprokázal ve vztahu k požadovanému znaleckému oprávnění splnění podmínky získání vysokoškolského vzdělání odpovídajícího směru zaměřeného na daný obor a dané odvětví nejméně v magisterském studijním programu ve smyslu § 8 odst. 1 písm. a) citovaného zákona. Žalobce rovněž neprokázal splnění podmínky 5 let aktivní praxe zaměřené na daný obor a odvětví podle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 254/2019 Sb., jejímž splněním by mohla být nahrazena podmínka získání vysokoškolského vzdělání účastníka.
62. Vzhledem k tomu, že žalobce nedoložil splnění podmínky získání vysokoškolského vzdělání nejméně v magisterském studijním programu (viz vypořádání třetího žalobního bodu) a žalovaný současně nevyhověl jeho žádosti o prominutí splnění této podmínky, je nutné konstatovat, že žalobce nesplnil podmínku pro výkon znalecké činnosti stanovenou v § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 254/2019 Sb. Z těchto důvodů žalovaný správně uzavřel, že je dán důvod pro zamítnutí žalobcovy žádosti o zápis do seznamu znalců pro obor *ekonomika, odvětví oceňování movitých věcí hmotných, specializace určování hodnoty strojních součástí a náhradních dílů, určování hodnoty techniky využívané v potravinářském průmyslu, určování hodnoty techniky využívané ve strojírenském průmyslu, určování hodnoty techniky zdvihací a manipulační, určování hodnoty vnitřního zařízení bytových a nebytových prostor a určování hodnoty vybavení dílen (nářadí).*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

63. Soud pro nadbytečnost neprovedl žalobcem navrhované důkazy (*odborné podmínky pro jmenování znalce; usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 10. 2023, č. j. 17 A 94/2023-52; osvědčení žalobce o absolvování specializačního studia: Obecná problematika soudního znaleství – znalecké minimum ze dne 14. 6. 2019; vzorový znalecký posudek vypracovaný žalobcem a odpověď Vysoké školy ekonomické ze dne 22. 11. 2023 na žádost žalobce ve smyslu informačního zákona*), neboť ve věci bylo možné rozhodnout bez provedení těchto důkazů a navržené důkazy nejsou ani způsobilé prokázat splnění podmínek stanovených v zákoně č. 254/2019 Sb.
64. Pod druhým žalobním bodem žalobce brojil proti délce správního řízení a přístupu žalovaného k posuzování jeho žádosti. Ani těmto námitkám soud nepřisvědčil.
65. Z obou rozhodnutí nevyplývá, že by žalovaný k podané žádosti přistoupil „neobvykle“. Pokud žalobce nesplnil kritéria stanovená zákonem, žalovanému nezbylo než žádosti žalobce nevyhovět. Jak správně uvedl žalovaný, podstatou výkonu znalecké je činnost vysoce odborná, svěřená pouze úzkému okruhu lidí. Pokud tedy žalobce dosáhl (pouze) nižšího stupně vzdělání, než požaduje zákon, a ani nedoložil požadovanou praxi, která je též vyžadována zákonem, resp. pokud nesplnil podmínky pro výkon znalecké činnosti stanovené zákonem č. 254/2019 Sb., nemohl být se svou žádostí úspěšný. V uvedeném postupu nelze shledat jakýkoli projev diskriminace či šikanózního přístupu, neboť žalovaný při rozhodování o žádosti postupoval zcela v intencích zákona. Z obsahu správního spisu rovněž neplyne nic, co by svědčilo o namítaném arogantním postupu žalovaného v rámci vyřizování žádosti žalobce. Žalobce nadto neozřejmil, v jakých konkrétních úkonech správních orgánů či jiných skutečnostech souvisejících s jejich postupem spatřuje arogantnost, ani to, jaký vliv by tato arogance měla mít na zákonnost napadeného rozhodnutí. Naopak ze spisu je zřejmý vstřícný přístup žalovaného, který žalobce opakovaně vyzýval k předložení potřebných dokladů prokazujících splnění podmínky aktivní odborné praxe zaměřené na příslušný obor a odvětví znalecké činnosti. Vzhledem k tomu, že žalobce v žalobě včetně jejích doplnění blíže nespecifikoval, v čem přesně měla vytýkaná pochybení žalovaného spočívat, resp. konkrétně nepoukázal na vytýkaná pochybení, soud se k těmto tvrzením mohl vyjádřit pouze v obecné rovině a s ohledem na výše uvedené uzavírá, že námitky žalobce jsou nedůvodné.
66. K namítané délce řízení soud poznamenává, že jakkoli může být délka správního řízení hodnocena jako nepřiměřená (z pohledu dodržení zákonných lhůt pro vydání rozhodnutí), nezakládá tato skutečnost vadu řízení, která by měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobce pak ani neupřesnil, jaký konkrétní dopad měla mít délka řízení na průběh projednání jeho žádosti. I námitky uplatněné pod druhým žalobním bodem soud shledal nedůvodnými.

VI. Závěr a náklady řízení

67. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
68. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a procesně úspěšnému žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly.
69. Vzhledem k tomu, že žalobce s projednáním věci bez nařízení jednání výslovně souhlasil a žalovaný se ve stanovené lhůtě nevyjádřil (jeho souhlas byl presumován) a vzhledem k tomu, že soud neshledal potřebu provádět dokazování (ve věci bylo možné vycházet jen

z podkladů obsažených ve správním spise, resp. soudu známých z jeho rozhodovací činnosti), rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. o věci samé bez nařízení jednání. Soud také neshledal důvod pro nařízení jednání z důvodu dokazování – zásadní podklady jsou totiž součástí správního spisu, jehož obsah mj. tvoří i některé navrhované důkazy (*vyrozumění žalobce a výzva k vyjádření ze dne 1. 7. 2022; vyjádření žalobce ze dne 1. 7. 2022; přípis žalovaného ze dne 27. 2. 2023; vyrozumění žalobce a výzva k vyjádření ze dne 20. 4. 2023 a podání žalobce ze dne 27. 9. 2021*). Obsahem správního spisu se v řízení před správním soudem dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 19. září 2024

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu